

TALVISOTA KUHMOSSA

IPAK 74 (KAJAANI) SOTAPÄIVÄKIRJA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2015

P 1898**IPAK 74 (KAJAANI)****SOTAPÄIVÄKIRJA****12.10.1939 – 15.3.1940**

12.10.1939	21.00 -22.00	Kajaanin IPAK (Ilmapuolustusaluekeskus) ilmoitti toimintavalmiutensa Mikkelisiin, Kuopioon, Iisalmeen, Ouluun, Ylivieskaan, Nurmekseen, Joensuuhun, Rovaniemelle ja Kuusamoon.
13.10.1939	08.15	Ilmoitettiin Helsinkiin, Ilmavoimien esikuntaan, että Kajaanin IPAK on toiminta valmis.
14.10.1939	17.56	Oulu ilmoitti Vaalan iv-aseman havainneen Oulujärven yllä tuntemattoman määrän lentokoneita, lentosuunta kaakkoon. Tämä ilmoitus välitettiin Kajaanin Vss-keskukseen, joka toimeenpani ilmahälytyksen Kajaanissa.
15.10.1939	22.20	Nurmes ilmoitti 2.4.8 ja 11, joista ilmoitettiin Kajaanin Vss:lle, Ouluun, Iisalmeen ja Nurmekseen.
16.10.1939	20.29	Puolanka: 9, 4, 6, 28 joista ilmoitettiin Iisalmelle, Ylivieskaan ja Ouluun.
	22.08	Laajan iv ilmoitti 1, 1, 7, 04.
17.10.1939	11.35	Oma lentokone laskeutui Petäisenniskaan.
18.10.1939	13.45	Oma lentokone lähti Iisalmen suuntaan. Rasinmäen iv-asema havaitsi lennon.
19.10.1939	20.00	Kajaanin IPAK:n alueella ei mitään erikoista lentotoiminnassa. Ilmatorjuntakonekiväärit saatiin paikoilleen. Suomussalmen IPAK muutti Ruukilta Kirkonkylän Kuuselaan.
20.10.1939	18.00	Päivän kuluessa kk-komppania lähti pois, joten IPAK jäi ilman konekiväärejä.
21.10.1939	16.00	Vänrikki Virtaniemi ilmoittautui IPAK:n päällikölle. Samalla saatiin Virtaniemen konekiväärit IPAK:n käyttöön.
22.10.1939	13.32	3200 ilmoitti R234b 1.9.2.21, josta ilmoitettiin Kuhmon ja Suomussalmen IPAK:lle, sekä Rajaesikuntaan. Lennosta ei saatu muita tietoja myöhemmin.
23.10.1939	13.00 -16.00	Yhteisharjoitus konekivääriasemilla.
24.10.1939	24.00	Ei mitään erikoista.
25.10.1939	16.00	IPAK:n päällikkö luutnantti Silvo määrättiin Pohjois-Suomen Ryhmän ilmatorjunta komentajaksi. IPAK:in päälliköksi tuli vänrikki M Jaatinen.

26.10.1939	15.00	Asemapäällikkö Muukkonen ilmoitti, ettei asemalla ole virkailijain huoneessa ketään yöllä klo 23.00 – 05.00 välisenä aikana.
27.10.1939	19.00	Päivän kuluessa saatiin puhelinyhteys asemalle virkailijain huoneeseen ja klo 19.00 ilmoitettiin sinne, että päivystäjänä asemalla toimii korpraali Nivalainen.
28.10.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
29.10.1939	18.00	IPAK:n ruokailu muuttui yhteislyseolle.
30.10.1939	21.00	Ei erikoista päivän kuluessa.
31.10.1939	12.00	Hälytys (ilma) siirtyy NSO:n tehtäväksi. Oma kone R.113 b:ssä. 1.2.1.
1.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
2.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
3.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
4.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
5.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
6.11.1939	08.00	Kajaanin iv-tornivartion kahden lotan tilalle on tullut kaksi Suojeluskuntalaista.
7.11.1939	21.00	Ei erikoista.
8.11.1939	21.00	Ei erikoista.
9.11.1939	21.00	Ei erikoista.
10.11.1939	21.00	Vänrikki Pulkkinen on siirretty Suomussalmen IPAK:sta Kajaanin IPAK:iin.
11.11.1939	21.00	Sotkamon iv.asema on muutettu Suojeluskuntatalolle.
12.11.1939	21.00	Ei erikoista.
13.11.1939	21.00	Ei erikoista.
14.11.1939	20.50	71 - 00 ilmoitti R 293a 14345, josta ilmoitettiin Suomussalmelle, Kuhmoon ja Kuusamoon. Tapauksesta ei aiheutunut jatkuvaa toimintaa.
15.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
16.11.1939	21.00	Ei mitään erikoista.
17.11.1939	21.00	Osa IPAK:n henkilöstöä vaihtui koulujen alkamisen johdosta.
18.11.1939	21.00	Ei erikoista.
19.11.1939	21.00	Ei erikoista.
20.11.1939	21.00	Ei erikoista.

21.11.1939	21.00	Ei erikoista.
22.11.1939	21.00	Ei erikoista.
23.11.1939	20.00	Luutnantti Hällä Rajaesikunnasta kävi tutustumassa IPAK:iin.
24.11.1939	12.00	Kiehimän iv-aseman päälliköksi tuli entinen päällikön apulainen Eino Leinonen. Päällikön apulaiseksi tuli Eero Moilanen.
25.11.1939	11.00	Oulun ja Lapinläänin Vss tarkastaja majuri Laakso kävi IPAK:ssa.
26.11.1939	21.00	Päivän kuluessa ei mitään erikoista.
27.11.1939	21.00	Päivän kuluessa ei mitään erikoista.
28.11.1939	21.00	Päivän kuluessa ei mitään erikoista.
29.11.1939	21.00	Päivä kuluessa ei mitään erikoista.
30.11.1939	09.45	4200 ilmoitti: R 75629110. Ei antanut aihetta jatkotoimenpiteisiin.
	10.00	8100 ilmoitti: R 556, 31545. Koneita oli 4 kpl, jotka ampuivat maahan iv-ase- man kohdalla. Myöhemmin koneet suuntasivat pohjoiseen häviten sinne. Ilmoitettiin Helsinkiin.
	11.20	8100 ilmoittaa: R555, 13650; 32158, iv as 5; 293303, iv as 7 ja R 515 29758, iv as 4. Ilmoitettiin Tp:E:n Helsinkiin.
	11.37	81-00 ilmoittaa: R 555 29303 iv.7 R 556 33110 iv.9 Korvatunturilla R 556 33415 iv.9 ampumista R 534 32523 R 534 32115 R 555 32323 R 555c 32230 R 555b 19930 iv.7
	11.57	81-00 ilmoittaa: Pommittavat Parkkinan ja Trifonin satamaan. R 556 33150 Tulee vastaan. iv.8
	12.33	7300 ilmoittaa: R. 450d, yksi kolmemoottorinen kone on pudottanut kolme palopommia, joista yksi syttynyt. Kansallisuutta ei todettu. Viestin antoi luutnantti Kalliomäki.
	12.41	7900 ilmoitti: R 546a, 93115
	13.12	8100 ilmoittaa: R 556a, 32540 iv.8; 42945, iv.9; 93355, iv.7; kk-tulella; R 556 22505; 39105.
	13.19	7700 ilmoittaa: Savukoski 1/9 11.58, Sodankylä 9/9 11.24 suunta 3; Kemijärvi 2/2 11.25 pommittivat; Kittilä ½ 6 28 palopommeja. Sodankylä 13345 ja 19448, An. 13.26 Jokipaltio.

	13.35	4200 ilmoitti: R 56b. Klo 12.35. Koneet pilvien yläpuolella. Ei tietoa, ovatko koneet omia vai vihollisen. Koneita useampia. Lentävät pohjoiseen.
	14.35	Omia koneita kolme kappaletta on lähtenyt klo 14.00, suunta R 151a, 193a, 235b, jatkaa edelleen koillisen suuntaan. Paluu 230a 153b. Koneet tähtimoottorisia. Ilmoitettu 7500, Rajaesikunta 7600, Rasinmäen, Vuolijoen ja Saviahon iv-asemille.
	15.22	7500 ilmoitti: Kuusijärven ja Nuottivaaran iv-asetat on siirretty kauemmaksi rajalta.
	17.59	7900 ilmoittaa: R 355c 94920. Ilmoitettu 7600.
1.12.1939	10.30	Sotkamon iv-asema ilmoittaa: R 254a 9.3.5.30, oma kone.
	10.37	Mustavaaran iv-ilmoittaa: R 274b 19533, oma kone.
	10.37	Saviahon iv-asema ilmoittaa: R 254d 12537, oma kone.
	10.50	Mustavaaran iv-asema ilmoittaa: R 274b 93754, oma kone.
	20.34	7200 ilmoittaa: R 251b 1438. Ilmoitettu Iisalmeen ja Kuhmoon.
2.12.1939	01.50	Kajaanin iv-aseman vaihtuessa klo 01.00, vartiolotta Lanamäki ilmoitti tuntemattoman miehen seuranneen heitä vartioasemalle ja jäänyt oven taakse sisälle pyrkimään. Lähetin partion Hujasen ja Huotarin, jotka kuitenkin eivät enää miestä löytäneet. Siellä he tapasivat poliisivirkailijan, johon otin yhteyden ja sovin poliisivartion asettamisesta paikalle seuraavaksi yöksi, klo 22.00 - 02.00 väliseksi ajaksi.
	18.30	Päivän kuluessa alueella tapahtui vihollislento klo 12.42, joka lensi Suomussalmelta itään. Sivuutettuaan kirkonkylän, se muutti suunnan etelään, kävi Oravivaaran iv-aseman tasalla, josta muutti taas suuntaa luoteeseen, kiersi Puolangan kirkonkylällä, josta jatkoi lentoaan koilliseen ja meni rajan yli Hossan seuduilta. Koneita tiedotettiin 3 kpl, jotka olivat yksimoottorisia. Suomussalmella ne pudottivat neljä pommia, tuhot olivat vähäiset. Ainoastaan yksi pommi räjähti. Lento aiheutti Kajaanissa ilmahälytyksen joka alkoi klo 13.00 ja päättyi klo 13.55. Ilmoitukset lennosta tehtiin Ouluun, Kuopioon ja Kuusamoon sekä paikallisille Vss-, ja torjuntaryhmille.
3.12.1939	22.55	Ilmahälytys Kajaanissa, R 271d 39115.
4.12.1939		Puolangan iv-asema ilmoitti: R 293b 14324 otettu 0.51.
5.12.1939	21.15	Kaksi viholliskonetta on lentänyt reitin R 294b, 294b, 294c, 294a, 295c, 295a. Pudottivat lentolehtisiä. Mitään tuhoa eivät tehneet. Kajaanissa annettiin ilmahälytys. Ilmoitettu asianomaisiin paikkoihin. Päivän kuluessa tapahtui toinen lento reitillä R 295b, 276c, 276d. Tiedustelukoneita.
6.12.1939	21.00	Leinosenvaaran iv-asema siirtyi Äylöön.
7.12.1939	18.00	Haapolan iv-asema siirtyi Moisiovaaralle ja yhteys Laajan iv-asemalle katkesi.

8.12.1939	21.00	Päivän kuluessa tapahtui lento joka tapahtui reittiä R 215a, 295d. Koneiden lukumäärä oli epämääräinen, näkyivät vain purjevalot.
9.12.1939	14.00	7500 ilmoitti: R 255b 29919, R 2555 21340. Lento tapahtui klo 12.19 -12.40. Sapui idästä ja poistui itään. Pudotti lentolehtisiä sekä kaksi pommia Kontio – lan salmen lossiin. ja Pajakan siltaan. Ei vahinkoa. Ampui konekiväärillä lossiin osumatta. Lennosta ilmoitettiin Nurmekseen. Yksi pommi ei räjähtänyt. Moisiovaaran Kaartilän iv-asema ilmoitti: R 295c 21732 ja 21344. Lento tapahtui klo 12.33 – 12.44. Saapui idästä ja poistui länteen. Koneita oli kaksi puolitoista tasoisia, yksimoottorisia. Koneet kiertelivät Moisiovaaralla suunnaten länteen Luvan kylälle, jossa kiertelivät pudottaen lentolehtisiä, jonka jälkeen poistuivat itään. Pudottivat kaksi tai kolme pommia Alavuokissa evakuoituihin joukkoihin. Lennon johdosta annettiin ilmavaroitus Kajaanissa ja it-torjuntaelimet hälytettiin.
10.12.1939		Laajan iv-aseman yhteys poikki. Muuttaa Haapalaan.
11.12.1939	19.00	Hyrnsalmelta ilmoitettiin klo 10.38: Kaksi viholliskonetta ilmaantui Hyrnsalmen kirkonkylän päälle kierrellen ja pudottaen asemalle neljä pommia, joista yksi räjähti aiheuttamatta kuitenkaan vahinkoa. Koneet tekivät myös syöksylentoja asemaa ja pappilaa vastaan konekiväreillä ampuen. Pappilassa kaatui eräs sotamies. Klo 12.22 Hyrnsalmella tapahtui toinen lento. Koneita oli yksi, joka ampui konekiväreillä tuloksetta. Oma kone lensi klo 10.00 – 12.00 välillä ruuduissa 234, 284, 274, 294, 315. Palasivat samaa reittiä.
12.12.1939	20.00	Moisiovaara, Hyrnsalmi, Haapala ja Oravivaara ilmoittivat: Klo 09.57 – 10.42 välisenä aikana, että idästä lensi ensiksi yksi kone, jonka jälkeen saapui viisi konetta. Noin 45 minuutin ajan viisi konetta kierteli Hyrnsalmen kirkonkylän yllä ja pudottivat neljä tai viisi pommia rautatieasemalle ja rautatielle tuhoa kuitenkaan tekemättä. Samoin ne ampuivat konekiväreillä. Koneista yksi oli kaksimoottorinen. Poistuivat itään. Ilmoitettiin Ouluun ja Kajaaniin ilmavaroitus.
13.12.1939	18.00	Hyrnsalmelta ilmoitettiin kaksi lentoa, klo 10.45 ja 11.15. Lennot olivat ilmoituksista päätellen epämääräisiä.
14.12.1939	20.30	Klo 11.40 saapui oma kone Kajaaniin. Suomussalmelta ilmoitettiin klo 13.00, että kolme viholliskonetta näyttäytyi Suomussalmen yllä. Ilmoitettiin Hyrnsalmelle ja Kuhmoon.
15.12.1939	21.00	Suomussalmelta ilmoitettiin, että Suomussalmen lossilla ammuttiin alas yksi viholliskone, joka oli puolitoista tasoinen, yksimoottorinen hävittäjä. Alas ampujana oli alikersantti Latomaa. Ampuminen tapahtui klo 10.00 tienoilla.
16.12.1939	21.00	Päivän kuluessa ei tapahtunut mitään erikoista.
17.12.1939	21.00	Ei erikoista

- 18.12.1939 Oma kone lensi ruuduissa 295, 274, 273 d, 253b ja a.
- 19.12.1939 24.00 Ei erikoista.
- 20.12.1939 20.00 Alueella tapahtui kaksi lentoa. Ensimmäinen lento tapahtui klo 11.00 Hyrynsalmella. Koneilta oli kaikkiaan seitsemän kappaletta, jotka lensivät kahtena laivueena yhtyen Hyrynsalmella. Koneet olivat yksitasoisia, kaksi-, tai kolme-moottorisia. Pudottivat kolme pommia joista yksi räjähti aseman lähellä tuhoa aiheuttamatta. Toiset pommit putosivat kylän itäreunaan. Ilmoitettiin Kuhmoon, Sotkamoon, Ouluun ja Nurmekseen.
- Toinen lento tapahtui klo 13.20 -14.45 välisenä aikana. Koneita saapui ensin yksi lännen suunnasta, joka kierteli Hyrynsalmen kirkonkylän päällä ja poistui itään. Koillisesta saapui kuuden koneen laivue, joka lensi Kontiomäkeen. Laivueen perässä seurasi myöhemmin yksin lentänyt kone. Koneet pommittivat Kontiomäen aseman seutua. Kolmetoista pommia räjähti ja vaurioittivat erästä pientä ulkorakennusta sekä särkivät ikkunoita. Yksi naishenkilö menetti henkensä.
- 21.12.1939 21.00 Viholliskoneet tekivät jälleen hyökkäyksiä kohteena Kontiomäen rautatiease-
man seutu. Ensimmäinen lento tapahtui klo 10.52 -13.10 välisenä aikana. Kahdeksan lentokonetta saapui koillisesta. Kontiomäellä koneista pudotettiin kymmenen pommia, joista kolme räjähti aseman luona, neljä räjähti metsässä ja kolme jäi räjähtämättä. Vaurioita ei tullut. Koneet olivat kaksimoottorisia pommikoneita. Ilmoitettiin Kuhmoon, Sotkamoon, Nurmekseen Ouluun ja Iisalmeen. Kajaanissa ilmahälytys klo 10.55 -16.00.
- Klo 13.02 Moision ilmailuvalvonta-asema ilmoitti toisen lennon, jossa oli neljä pommikonetta jotka lensivät lännen suuntaan, kääntyivät etelään ja saapuivat Kontiomäkeen, minne pudottivat viisi pommia. Pommitus ei aiheuttanut vaurioita. Koneet poistuivat pohjoiseen. Ilmoitettiin Ouluun, Kuhmoon, Nurmekseen, Iisalmeen ja Sotkamoon. Kajaanissa ilmahälytys klo 13.05 -13.30.
- 22.12.1939 11.15 -11.30 Hyrynsalmella 2/2, antoivat tulta konekivääreillä ja pudottivat joitakin pommeja aseman seutuville. Ei vaurioita. (Kaksi kaksimoottorista).
- 23.12.1939 13.15 -13.25 Hyrynsalmelle saapui kaksi vihollisen lentokonetta 700-800 metrin korkeudessa. Koneet eivät pommittaneet, eivätkä ampuneet. Omat aseet tulittivat niitä jonkin verran. Asiasta ilmoitti luutnantti Heikkinen.
- 24.12.1939 10.57 Moisiovaaran iv-asema ilmoitti, että kahdeksan vihollisen lentokonetta lentää etelän suuntaan. Paakki ilmoitti nähneensä yhdeksän kappaletta koneita klo 11.06. Koneet lensivät Moisiovaaran yli klo 11.08 koillisen suuntaan. Ilmahälytys Kajaanissa klo 11.00 -11.45. Ilmoitus annettiin Iisalmeen, Kuopioon, Nurmekseen, Sotkamoon ja Kuhmoon.
- Klo 12.05 Kontiomäen iv-asema ilmoitti yhden koneen lentävän lounaaseen. Kone on tehnyt pakkolaskun Oulujärven jälle.
- klo 13.07 ilmoitettiin Hyrynsalmelta kahden viholliskoneen lentueen kiertelevän kirkonkylän yläpuolella.

klo 13.08 Haapalan iv-asema ilmoitti vihollisen lentokoneiden poistuvan idän suuntaan. Koneet eivät pudottaneet pommeja. Haapala ilmoitti yhden koneen eronneen joukosta ja syöksyneen jyrkässä kaarrossa koilliseen suuntaa minne hävisi.

- 25.12.1939 10.30 -10.35 Hyrynsalmen kirkonkylän yläpuolella kierteli kolme vihollisen lentokonetta 400 -500 metrin korkeudessa. Koneet pudottivat neljä pommia, jotka osuivat kylän laidassa olevan talon lähelle särkien ikkunoita. Ei muita vaurioita. Koneet poistuivat pohjoiseen.
- 26.12.1939 Ei mainittavaa.
- 27.12.1939 03.20 - 03.25 Kajaanin yläpuolella oli kaksi vihollisen lentokonetta. Pudottivat viisi pienempää pommia Kajaanin Puutavara Oy:n alueelle. Ei vaurioita. Ilmahälytys klo 03.42. Ilmoitus annettiin Ouluun, Iisalmeen, Nurmekseen, Sotkamoon ja Kuhmoon.
- 09.43 Luvan iv-asema ilmoitti yhdeksän vihollisen koneen lentävän etelään. Koneet pommittivat Kontiomäkeä. Tornivaaran asuinrakennus sortui ja Matalan ikkunat särkyivät. Ei muita vaurioita. Ilmahälytys Kajaanissa klo 09.50. Koneet lensivät vielä Naapurivaaran seuduille ja poistuivat pohjoiseen. Laivueet erosivat Hyrynsalmella. Viisi meni pohjoiseen ja kolme meni itään. Ilmoitus annettiin Ouluun, Iisalmeen, Nurmekseen, Sotkamoon ja Kuhmoon.
- 09.50 Oravivaaran iv-asema ilmoitti kahden viholliskoneen lentävän etelään. Koneet kävivät Paakin tasalla ja sen jälkeen poistuivat pohjoiseen.
- 10.30 Päivän neljäs lento oli klo 10.30 -10.52. Seitsemän konetta saapui Moisiovaaran suunnalta lounaaseen päin. Koneet pommittivat Kontiomäkeä. Veturitallin ikkunat särkyivät. Ei muita vaurioita. Ilmahälytys Kajaanissa oli jatkuva ja alkoi klo 09.50. Koneet poistuivat pohjoiseen. Ilmoitus annettiin Ouluun, Iisalmeen, Nurmekseen, Kuhmoon ja Sotkamoon.
- 10.53 Nurmeksesta päin saapui yksi kaksimoottorinen pommikone joka lensi radan suunnassa Saviahon, Vuokatin ja Kontiomäen yli, kääntyi sitten koilliseen. Hyrynsalmi ilmoitti koneen lentävän pohjoiseen klo 11.30.
- 12.34 Päivän kuudes lento tapahtui suunnassa Haapala, Kiehimä - Kajaani - Mustavaara. Koneita oli kolme ja ne pommittivat Seppälää, minne pudottivat yksitoista pommia. Ei vaurioita. Poistuessaan pohjoisen suuntaan, koneet erosivat Hyrynsalmella. Yksi kone lähti itään ja kaksi pohjoiseen. Ilmahälytys Kajaanissa oli klo 12.45 -13.25. Ilmoitus annettiin Iisalmeen, Ouluun, Nurmekseen, Kuhmoon ja Sotkamoon.
- 28.12.1939 12.40 Yhdeksän vihollisen pommikonetta lensi R 295c:n tasalla länteen. Kääntyivät iv-aseman kohdalla pohjoiseen. Ilmoitettiin Kuusamoon ja Ouluun.
- 14.00 Manamansalon iv-asema ilmoitti toimintavalmiutensa.
- 20.59 -21.44 Vihollisen kone lensi suunnassa Kuopio - Iisalmi - Rautavaara - Nurmes, jossa kääntyi luoteeseen. Koneista ei tämän jälkeen kuulunut mitään.

29.12.1939	20.00	Törmänmäen iv-asema ilmoitti toimintavalmiutensa.
30.12.1939		Ei mainittavaa.
31.12.1939		Ei mainittavaa. Oulussa käyneitten koneitten surinaa kuultiin Manamansalossa. Sen vuoksi oli ilmahälytys Kajaanissa.
1940		
1.1.1940	11.45 -12.10	Seitsemän viholliskonetta lensi etelään Vihannissa. Kääntyivät siellä itään ja lensivät sitä suuntaa Kontiomäelle, missä kääntyivät pohjoiseen.
2.1.1940		Ei mainittavaa.
3.1.1940		Päivän kuluessa oli useita vihollisen koneita liikkeellä.
	11.27	Tuli pohjoisesta yksi kaksimoottorinen kone Puolangan suunnalta, joka kävi Säräisniemen seuduilla, mistä sitten kääntyi itään. Kone pudotti palatessaan Moisionvaran iv-aseman tähyssä viisi pommia. Kansakoulun ikkunat särkyivät.
	13.00	Vaalan iv-asema ilmoitti nähneensä 14:sta koneen lentävän kaakkoon. Koneet hajaantuivat lentäen yksitellen ja pienemmissä ryhmissä koilliseen. Pudottivat Kontiomäessä 2-3 pommia. Ei vaurioita. Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.15 -13.30.
	12.30 -13.20	Välisenä aikana oli Vaalan ja Utajärven seuduilla viholliskoneita liikkeellä 24 - 25 kpl. Koneet hajaantuivat klo 13.00 jälkeen ja poistuivat itään ja koilliseen yksitellen ja pienissä ryhmissä. Eivät pommittaneet.
	13.25	Tuli Hyrynsalmen suunnalta yksi viholliskone, joka kävi Paakin tasalla ja poistui koilliseen. Eivät pommittaneet.
4.1.1940	09.45 -10.22	Klo 09.50 Sotkamon suunnalta tuli kuusi kaksimoottorista pommikonetta, jotka pudottivat Lehtikankaan seuduille noin 25 pommia. Kaksi taloa vaurioitui, yksi sotamies kuoli ja kaksi sai vammoja. Koneet kääntyivät pohjoiseen ja ruudussa 295c itään. Ilmoitettiin Ouluun, Nurmekseen, Iisalmeen, Kuhmoon, Kontiomäelle ja Ristijärvelle. Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.00 -11.30.
	10.30	Yksi vihollisen pommikone lensi Hyrynsalmella suuntaan kaakko-luode. Pudottivat kylään noin 10 pommia. Ei vaurioita. Yksi alikersantti haavoittui konekiväärin luodista käsivarteen.
	10.50 -11.06	Yksi vihollisen kaksimoottorinen lensi Vaalan suunnalta Kontiomäkeen. Jatkoivat matkaa itään. Ei pommittanut.
	10.50 -11.05	Yhdeksän pommikonetta tuli pohjoisesta Kontiomäelle, minne pudottivat 40-50 pommia. Asemarakennus vaurioitui osittain, kaksi ulkorakennusta sortui ja rata asema-alueelta rikkoutui viidestä kohdasta. Lisäksi viisi rautatie vaunua särkyi ja osa niistä paloi. Koneet poistuivat koilliseen. Ilmoitettiin Iisalmeen, Nurmekseen, Ouluun ja Sotkamoon.
5.1.1940	10.40 -11.43	Klo 10.40 Kuhmon IPAK ilmoitti seitsemän viholliskoneen lentävän länteen. Koneet lensivät Sotkamon – Vuokatin suunnassa. Koneet lensivät Kajaanin ylä-

puolella pilvikerroksissa piilossa, noin 1000 metrin korkeudella, moneen kertaan eri suunnista, käyden välillä Kiehimässä. Pudottivat kolme isompaa pommia noin neljän kilometrin päähän kaupungista Mainuan suuntaan, viisi pommia Seppälän aidan viereen ja seitsemän läheiselle suolle. Mainuan kansakoulun lähellä koneista pudotettiin neljä palopommia ja ammuttiin konekivääreillä. Ei mitään vaurioita.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.43 -11.45.

- 6.1.1940 Ei mainittavaa.
- 7.1.1940 Ei mainittavaa.
- 8.1.1940 Öylän iv-asema muutti takaisin Leinosenvaaraan. Ei vihollisen lentotoimintaa.
- 9.1.1940 IPAK muutti synnytyslaitokselle.
- 10.1.1940 -13.1.1940 Ei mainittavaa.
- 14.1.1940 13.00 -13.40 Nurmeksen IPAK ilmoitti kahden vihollisen kaksimoottorisen pommikoneen lentävän luoteeseen.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 13.10 -13.40.
Ilmoitus: Vss, Oulu, Sotkamo ja Kuhmo.
- 15.1.1940 00.50 - 01.40 Kuhmon suunnalta kulki länteen viholliskone joka lensi Ontojoen ja Sotkamon yli. Poistui Saviahon kautta pohjoiseen.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 01.10 -01.45
Ilmoitus: Vss, Kontiomäki, Iisalmi.
- 10.31 -10.45 Toinen lento alueella oli Hyrynsalmella, jossa yksi kaksimoottorinen pommikone pudotti kylään noin 40 pommia. Vauriot: Kenttäkeittiö, jossa oli 400 miehen ruoka, tuhoutui.
- 10.46 -11.17 Paakin iv-asema ilmoitti kuuden vihollisen kaksimoottorisen pommikoneen lentävän Kajaaniin päin. Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.50 -12.05. Koneet lensivät Kajaanin yläpuolella noin 2000 metrin korkeudella. Pommittivat aseman seutua. Jakaantuivat kahteen osaan, lensivät pohjoiseen, missä taas yhtyivät yhteen muodostelmaan Kontiomäen seuduilla, josta poistuivat itään.
Ilmoitukset: Vss, Iisalmi, Kuopio, Oulu.
- 10.55 -11.11 Klo 10.55 lensi kaupungin yli kolme kaksimoottorista pommikonetta etelään. Palasivat takaisin klo 11.00 ja pommittivat. Koneet poistuivat pohjoiseen. Lensivät noin 2300 metrin korkeudella.
- 11.25 -12.06 Klo 11.25 lensi Moisiovaaran – Kiehimän kautta lentäen kolme kaksimoottorista pommikonetta hävittäjän seuraamana. Lensivät kaupungin yli länsi - itä suunnassa noin 1500 metrin korkeudessa. Pudottivat pommeja vesitornin ja aseman seuduille. Kajaaniin pudotettiin päivän kuluessa noin 125 pommia, osa näistä oli palopommeja. 16 pommia jäi räjähtämättä.
Vauriot: Yksi talo paloi osittain, yksi uittokalustoa sisältävä maja paloi, kaksi sivuraidetta asema-alueella meni poikki, Suojeluskuntatalon nurkka rikkoontui ja ympäristön talojen ikkunoista rikkoutui suuri määrä.
- 11.10 -11.42 Kolme kaksimoottorista pommikonetta lensi pohjoisesta Sotkamon ja Vuokatin yli, kävivät Nuasjärven länsipäässä ja poistuivat samaa tietä takaisin. Eivät pommittaneet.

- 16.1.1940 10.25 -11.20 Hyrynsalmen – Kiehimän suuntaan lensi kuusi kaksimoottorista pommikonetta. Kävivät Ärjänseällä, lensivät sieltä Kajaanin pohjoispuolitse Kontiomäen yli kaakkoon. Eivät pommittaneet. Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.30 -11.30. Ilmoitukset: Vss, Oulu, Iisalmi, Kuopio, Sotkamo.
- 10.30 -11.19 Toinen päivän lento oli klo 10.30 -11.19 välisenä aikana. Sotkamoon tuli Kuhmon suunnalta kahdeksan kaksimoottorista pommikonetta, jotka kiertelivät Vuokatin ja Sotkamon yläpuolella noin 20 minuuttia, laskeutuivat välillä noin 500 metrin korkeuteen. Pommittivat Vuokatin asemaa ja Hirvenniemen siltaa. Ei vaurioita. Koneet poistuivat pohjoiseen ja kääntyivät Moisiovaaran korkeudella itään.
- 10.52 -11.42 Kolmas päivän lento tapahtui Moisiovaaran – Hyrynsalmen suuntaan ja Kiehimään, lensivät Oulujärvellä Pekkolanlahdelle saakka ja pommittivat palatesaan Kiehimää. Ei vaurioita.
- 17.1.1940 21.00 Sää oli epäsuotuisa lennoille. Ristijärven Hiisivaaran iv-asema ilmoitti toimintavalmiuden.
- 18.1.1940 11.13 -11.21 Suomussalmen suunnasta lensi yksi lentokone, joka kävi Hyrynsalmen pohjoispuolella ja poistui itään. Ei pommittanut.
- 11.30 -11.48 Kuhmon suunnasta saapui seitsemän kaksimoottorista pommikonetta, kiertelivät Ristijärvellä ja Kiehimässä pommittaen niitä, sekä myös Hyrynsalmelle jota myös pommittivat. Ristijärvellä murskaantui asemalta ikkunoita ja pieni vajarakennus. Hyrynsalmella pommittivat siltaa. Ei vaurioita. Ilmoitukset: Vss, Oulu, Iisalmi.
- 21.00 Kolmas lento tapahtui Suomussalmen – Hyrynsalmen suunnalla klo 13.49 - 14.03. Koneita oli kaksi kappaletta, joidenka lajeista ei saatu selvää. Eivät pommittaneet. Poistuivat itään.
- 15.45 -16.17 Oli neljäs lento Suomussalmen - Hyrynsalmen suunnalla. Koneita oli kuusi kappaletta, kaksimoottorisia pommikoneita, jotka hajaantuivat eivätkä tehneet pommihyökkäyksiä.
- 19.1.1940 11.00 Päivän ensimmäinen lento oli klo 09.45 -10.13 välisenä aikana. Kaksi kappaletta kaksimoottorisia pommikoneita saapui Kuhmon suunnasta ja lensivät Sotkamon, Naapurivaaran ja Paakin kautta itään. Pommittivat Sotkamon kirkonkylää pudottamalla pappilan pihaan kuusi pommia. Ei vaurioita. Kajaanissa ilmahälytys klo 09.30 -10.35. Ilmoitettiin Vss:n torjuntaelimelle ja Ouluun.
- 12.30 Toinen lento tapahtui Mustavaaran suunnalla klo 12.30. Lento aiheutti hälytyksen Kajaanissa klo 12.35 -13.10. Ilmoitettiin Vss:lle ja Hyrynsalmelle.
- 18.30 Kolmas lento ajalla 13.32 -13.59 tapahtui Kuhmon suunnasta. Koneita oli kuusi kappaletta ja ne olivat kaksimoottorisia pommikoneita. Lentosuunta oli suoraan Kajaaniin. Koneet olivat Kajaanin päällä klo 13.51. Ilmatorjunta-aseet avasivat tulen ja pakottivat muodostelman hajaantumaan ja kääntämään suunnan pohjoiseen ja sieltä suoraan itään. Koneet kuitenkin kerkesivät pudottaa osan pommeistaan kaupungin itäreunaan ja saivat aikaan useissa paikoissa tulipaloja sekä rikkoivat ikkunoita. Palot saatiin sammumaan. Myös puhelin ja sähkölinjat vioittuivat osittain.

Kajaanissa alkoi ilmahälytys klo 13.40 ja se kesti klo 14 45 saakka.

- 20.1.1940 16.00 Kuhmon suunnasta saapui yksi kaksimoottorinen lentokone, joka kääntyi Sotkamossa luoteeseen, lensi Kontiomäen kautta Hyrynsalmea kohti, jossa yhtyi Suomussalmen suunnasta klo 12.30 tullessiin kahteen nelimoottorisiin pommikoneisiin. Koneet pommittivat Hyrynsalmen kirkonkylää. Koneet pudottivat kolmisenkymmentä pommia. Sairaalasta särkyivät ikkunat ja ovet sekä pihalla ollut sairausauto vaurioitui. Puhelinyhteydet vioittuivat osittain. Kajaanissa ilmahälytys klo 12.30 -13.10. Ilmoitus Vss:lle ja Ouluun.
- 21.1.1940 18.00 Puolangan suunnasta lensi kaksi, kaksimoottorista pommikonetta Hyrynsalmen yli, jotka pudottivat kirkonkylälle toistakymmentä palopommia ja muutamia räjähdyspommeja. Pommeista aiheutui tulipalo eräässä lautavajassa. Palo saatiin sammumaan. Samalla rikkoontui myös ikkunoita. Koneet jatkoivat Kontiomäen ja Sotkamon kautta Nurmeksen suuntaan josta edelleen Kuhmon suuntaan. Koneet poistuivat itään. Lento tapahtui klo 12.30 -13.30. Ilmoitettiin: Vss:lle, Sotkamoon, Ouluun, Iisalmeen ja Nurmeeseen.
- Klo 15.15 ilmoitti Leinosenvaaran iv-asema 13 koneen lentävän lännestä itään.
- 22.1.1940 13.00 Kuhmon suunnasta saapui kaksi, kaksimoottorisia koneita, jotka lensivät Sotkamon kirkonkylälle sitä pommittaen. Ei vaurioita. Koneet poistuivat etelään ja sieltä itään. Lento tapahtui klo 09.27 - 09.44. Ilmoitus: Nurmes, Vss.
- 23.1.1940 17.00 Klo 09.21 Hyrynsalmi ilmoitti että koillisesta on saapunut yhdeksän, kaksimoottorista pommikonetta jotka pommittivat kirkonkylää. Tuhosivat sairaalasta konehuoneen, pesulan ja vesijohtolaitoksen. Tohtorin sauna myös tuhoutui. Yksi mies haavoittui ja yksi mies kuoli. Koneet poistuivat koilliseen klo 09.30. Ilmahälytys Kajaanissa klo 09.24 -10.15. Ilmoitukset: Vss, Kontiomäki, Sotkamo, Nurmes, Iisalmi.
- Klo 09. 36 saapui kaksi, kaksimoottorista lentokonetta Moisiovaaran suunnasta. Lensivät Hyrynsalmen kautta Kontiomäkeen ja Sotkamoon. Ampuivat konekivääreillä Kontiomäkeä ja Sotkamo. Poistuivat Kuhmon suuntaan.
- Kuhmon suunnasta Sotkamoon tapahtui kaksi lentoa. Ensiksi 3/2 klo 09.54 - 10.04. Toinen ½ klo 10.15 -10.20. Eivät pommittaneet.
- Klo 11.06 ilmoitti lentokoneen 1/2 lentävän länteen. Koneet kiersivät Mustavaaran ja Luvan seuduilla ja poistuivat pohjoiseen. Eivät pommittaneet.
- 11.33 Hyrynsalmi ilmoitti: Kahdeksan kappaletta kaksimoottorista konetta lensi etelään, kääntyivät sitten lounaaseen kohti Kontiomäkeä. Koneet saapuivat Kontiomäkeen klo 11.43, jatkoivat etelään ja palasivat takaisin, kiersivät ja pommittivat Kontiomäkeä. Vauriot: Asemakonttorin pohjoispää vaurioitui ja rata yksi meni poikki. Kainuun Osuusliikkeen dynamiittivarasto paloi. Ihmisvahinkoja ei tullut. Koneet pudottivat 40 - 50 pommia. Lentokorkeus 1800 -2000 metriä. Mukana oli yksi hävittäjä. Ilmoitukset: Vss, Kontiomäki, Sotkamo, Nurmes, Iisalmi, Oulu. Kajaanissa ilmahälytys klo 11.34 -12.01.

- 11.37 Puolanka ilmoitti yhden koneen lentävän etelään. Kone kääntyi Hyrynsalmen pohjoispuolella itään ja poistui. Ei pommittanut.
- 24.1.1940 21.00 Klo 10.27 oli pieni lento alueellamme. Kolme kaksimoottorista konetta kävi Mustavaaralla tekemässä mutkan, jonka jälkeen poistuivat itään.
- Klo 10.30 Hyrynsalmi ilmoitti Suomussalmen suunnalta saapuvasta koneesta, joka lensi Kontiomäen suuntaan ja edelleen Vuokattiin sitä pommittaen. Pudotti yhdeksän pommia. Vaurioita ei tullut. Kone poistui Sotkamon kautta itään.
Ilmoitettiin Vss:lle, Ouluun, Iisalmeen ja Sotkamoon.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.30 -11.00.
- 25.1.1940 21.00 Päivän kuluessa ei alueellamme tapahtunut erikoista.
- 26.1.1940 20.00 Ensimmäinen lento tapahtui klo 09.45 - 10.02 Suomussalmen suunnasta tuli yksi lentokone, joka pommitti Hyrynsalmen kirkonkylää. Ei vaurioita.
Ilmoitukset Vss:lle ja Sotkamoon.
- Klo 11.35 Puolangan iv-asema ilmoitti: Surinaa etelästä. Koneet lensivät lännestä itään.
- Moisiovaaran iv-asema näki kaksi nelimoottorista, kaksi kaksimoottorista ja kaksi yksimoottorista lentokonetta, jotka lensivät koilliseen. Eivät pommittaneet.
Ilmoitettiin Vss:lle.
- 13.30 -13.41 Sotkamon suunnalla tapahtui kolmas lento, joka kohdistui kirkonkylään ja sen pommittamiseen. Koneita oli kolme ja ne olivat kaksimoottorisia pommikoneita. Koneista pudotettiin noin 20 pommia. Pommituksessa vaurioitui Pohjolan Osakepankin nurkkaus, yksi ulkorakennus vaurioitui ja yksi pommi putosi väestösuojaan aiheuttamatta kuitenkaan ihmisvahinkoja.
- 27.1.1940 20.00 Päivän kuluessa tapahtui kahdeksan lentoa, joista ensimmäinen tapahtui Sotkamon suunnalla klo 09.28 - 09.41. Lento aiheutti ilmahälytyksen Kajaanissa klo 09.30. Koneita oli kolme kappaletta.
Ilmoitus Vss:lle, Sotkamoon ja Kuhmoon.
- Toinen lento tapahtui Hyrynsalmen suunnasta klo 09.52 -11.13 Sotkamon kirkonkylään jota pommitettiin. Keskusliikkeen betoninen varastorakennus vaurioitui ja ikkunoita pirstoutui. Koneita oli kaksi ja ne olivat kaksimoottorisia.
- Hyrynsalmella tapahtui kaksi lentoa. Ensiksi klo 11.02 ja toinen klo 12.26. Molemmilla kerroilla oli kaksi kaksimoottorista konetta jotka eivät pommittaneet.
- Kelo 12.48 Hyrynsalmella tapahtui kolmas lento. Koneita oli kahdeksan kappaletta kaksimoottorisia. Ampuivat konekivääreillä. Ei vaurioita.
- klo 13.07 -13.11 tapahtui lento Sotkamossa. Koneita oli kolme ja ne olivat kaksimoottorisia. Eivät pommittaneet.
- Klo 13.59 -14.15 Jälleen kohdistui lento Sotkamoon. Koneita oli kolme jotka olivat kaksimoottorisia. Koneet saapuivat Suomussalmen suunnasta. Koneet pommittivat Sotkamon kirkonkylää. Ei vaurioita.
Ilmoitukset: Vss ja Nurmes. Ilmahälytys Kajaanissa klo 13.09 -13.22.

Kahdeksas lento tapahtui jälleen Hyrynsalmen suuntaan. Koneita oli kolme kaksimoottorista. Lisäksi oli vielä yksi kaksimoottorinen kone joka liikkui yksinään erillään toisista. Koneet eivät pommittaneet.

28.1.1940 22.00

Klo 10.05 Kuhmon - Sotkamon suunnasta tapahtui päivän ensimmäinen lento. Koneita oli kaksimoottorisia kaksi kappaletta, jotka kääntyivät Sotkamon kirkonkylän itäpuolella mistä palasivat takaisin itään. Eivät pommittaneet Ilmoitus Vss:lle.

Toinen lento tapahtui Sotkamo-Hyrynsalmi suunnassa kahdella pommikoneella klo 10.49 -11.00. Eivät pommittaneet.

Iisalmen suunnasta ilmoitettiin saapuvan kaksi konetta pohjoisen suuntaan hyvin korkealla. Koneet sivuuttivat Kajaanin klo 11.46 sen itäpuolitse korkealla lentäen. Eivät pommittaneet.

Klo 12.14 ilmoitettiin Suomussalmen suunnasta olevan tulossa itään kolme kaksimoottorista lentokonetta, jotka muuttivat suuntaa pohjoiseen ja kävivät Hyrynsalmella, missä pudottivat sairaalan läheisyyteen 13 pommia, joista neljä putosi sairaalan pihalle rikkoen ikkunoita. Muita vahinkoja ei tullut. Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.45 -11.05.

Kuhmon suunnasta ilmoitettiin klo 12.53, että sieltäpäin saapuu kuusi kappaletta kaksimoottorisia konetta jotka lentävät länteen. Koneet kävivät Vuokatissa minne pudottivat noin 60 pommia. Ratapenger rikkoontui noin 20 metrin pituudelta Kuikkalammen kohdalta, sekä yksi asuinrakennus vaurioitui. Sotkamossa oli puhelinyhteys poikki klo 15.30 maissa.

Ilmoitukset: Vss, Vuolijoki, Oulu, Iisalmi.

Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.54 -13.12.

Klo 13.54 ja klo 14.07 välillä oli pari pienempää lentoa Hyrynsalmi – Suomussalmi suunnassa kahdella koneella, jotka eivät pommittaneet.

29.1.1940 18.00

Klo 04.05 yöllä ilmoitettiin Moision suunnasta saapuvan kaksi konetta, jotka lensivät Hyrynsalmelle kirkonkylään sitä pommittaen. Pommituksessa haavoitui kaksi henkilöä. Sieltä koneet lensivät edelleen kohti Kajaania, käymättä kuitenkaan kaupungin päällä. Kääntyivät itään. Ilmoitus Vss:lle. Ilmahälytys Kajaanissa klo 04.12 - 04.45.

klo 09.30 saapui Hyrynsalmen suunnasta kaksi kappaletta kaksimoottorisia koneita, jotka kävivät Vuokatissa sitä pommittamassa. Ei vaurioita. Koneita oli alkujaan neljä kappaletta, joista kaksi kääntyi Hyrynsalmelta itään.

Kolmas lento tapahtui klo 11.25 -11.33 Hyrynsalmen eteläpuolella. Ei pommitantanut.

Ilmoitus Vss:lle.

Klo 11.49 -12.09 ilmoitettiin jälleen Hyrynsalmen suunnasta olevan tulossa kolme kaksimoottorista konetta, jotka lensivät Sotkamon suuntaan. Koneet pommittivat Sotkamon kirkonkylää ja saivat aikaan tulipalon Talouskaupassa sekä yhden henkilön menetyksen. Lisäksi kolme henkilöä haavoitui. Yksi viholliskone pakotettiin laskeutumaan.

Ilmoitus Vss:lle ja Sotkamoon. Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.00 -12.30.

Klo 13.16 tapahtui jälleen lento Hyrynsalmen suunnalla. Koneita oli kaksi ja ne

olivat kaksimoottorisia. Eivät pommittaneet.

Samoin Hyrynsalmen suunnalla klo 13.42 - 13.51 kävi yksi lentokone. Ei pommittanut.

30.1.1940	20.00	Päivän kuluessa ei tapahtunut yhtään lentoa.
31.1.1940	16.00	Hyrynsalmi ilmoitti klo 10.30 yhden kaksimoottorisen koneen pommittavan Hyrynsalmen kirkonkylää. Kone kävi kaksi kertaa pommittamassa. Vaurioita ei tullut.
Ilmoitettiin Vss:lle ja Ouluun.

Klo 13.02 Leinosenvaara kuuli surinaa suuntaan länsi.

Puolanka kuuli surinaa klo 13.09 joka häipyi. |
| 1.2.1940 | 18.00 | Ei tapahtunut erikoista. |
| 2.2.1940 | 22.00 | Sakaran iv-asema ilmoitti toimintavalmiutensa klo 20.00. Pällikkö korpraali Juntunen. |
| 3.2.1940 | 23.00 | Päivän kuluessa alueellamme tapahtui useampia lentoja. Klo 11.02 Oraviväärän iv-asema ilmoitti Suomussalmen suunnastalounaaseen olevan matkalla kolme kappaletta koneita, jotka kääntyivät Hyrynsalmen seuduilla ja poistuivat itään. Menomatalla ne pommittivat Moisiovaaraa. Ei vaurioita.
Ilmoitukset Vss:lle ja Kontiomäkeen.

Toinen lento tapahtui Puolangan seuduilla, jossa kolme kaksimoottorista konetta pommitti ja ampui konekivääreillä kirkonkylän Aittokylää ja kirkonkylän pohjoispuolta. Vaurioita ei tullut.
Ilmoitus Hyrynsalmelle.

Iisalmen suunnasta pohjoiseen lensi kaksi kaksimoottorista konetta klo 12.09 - 12.14, jotka Sotkamossa kääntyivät itään päin. Eivät pommittaneet.
Ilmoitus annettiin Sotkamoon ja Kontiomäkeen.

Klo 12.57 ilmoitti Moisiovaara kahden kaksimoottorisen koneen lentävän länteen. Kääntyivät Hyrynsalmelta etelään ja lensivät Sotkamon kautta samassa suunnassa. Eivät pommittaneet.
Ilmoitus annettiin Kontiomäelle, Sotkamoon ja Kuhmoon.

klo 13.20 Moisiovaara ilmoitti jälleen yhden kaksimoottorisen koneen lentävän länteen, Luvan suunnalla kone kääntyi lounaaseen ja lensi Vuokattiin jota pommitti. Kone poistui itään. Ei vaurioita.
Ilmoitus annettiin Kontiomäelle ja Sotkamoon.

Päivän viimeinen lento tapahtui Paakin seuduilla, jossa kävi kaksi kaksimoottorista konetta, jotka tulivat idän suunnasta ja poistuivat myös sinne. Lento aiheutti ilmahälytyksen Kajaanissa. Eivät pommittaneet.
Ilmoitettiin Vss:lle. |
| 4.2.1940 | 19.00 | Päivä alkoi vilkkaalla lentotoiminnalla heti aamusta alkaen. Klo 08.57 saapui Suomussalmen suunnasta yksi kaksimoottorinen kone, joka lensi Hyrynsalmen kautta rautatien suunnassa Sotkamoon mistä jatkoi Nurmeksen suuntaan. Kone ei pommittanut. |

Ilmoitettiin Vss:lle, Sotkamoon, Kuhmoon ja Nurmekseen.

Klo 09.48 ilmoitettiin Puolangan suunnalta tulevan kolme kaksimoottorista konetta, jotka kääntyivät Manamansalon kohdalta Oulujärven yli Iisalmen radan suuntaan. Eivät pommittaneet.
Ilmoitettiin Vss:lle, Kiehimään ja Iisalmeen.

Kuhmon suunnasta saapui klo 09.55 kolme kaksimoottorista konetta, jotka kiertelivät Sotkamon ja Paakin päällä ja ampuivat konekivääreillä. Koneet poistuivat Kuhmon suuntaan saamatta aikaan mitään vaurioita.
Ilmoitukset Vss:lle ja Ouluun.

Suomussalmen suunnasta tapahtui kahden kaksimoottorisen koneen lento klo 10.06. Lento kohdistui Hyrynsalmen pommittamiseen, jonka seurauksena asemarakennus vaurioitui pienissä määrin ja yksi sotilas menetti henkensä. Pommeja pudotettiin noin 30 kappaletta.

Suomussalmen suunnasta tapahtui päivän kuluessa vielä seitsemän lentoa: Kello 10.18 kaksi kaksimoottorista, klo 10.46 kolme kaksimoottorista, klo 14.02 yksi kaksimoottorinen, klo 14.30 yksi kaksimoottorinen, klo 14.52 kaksi kaksimoottorista, klo 15.6 kaksi kaksimoottorista ja 15.25 neljä kaksimoottorista. Koneet kiertelivät Hyrynsalmen ja Ristijärven pitäjissä ilman pommituksia. Ainoastaan klo 14.02 lentänyt kone pudotti muutamia pommeja Ristijärvelle, nekin asumattomalle seudulle.

Kuhmon suunnasta oli vielä yksi lento klo 10.25 Sotkamon seuduille, kiersi takaisin tulosuuntaansa ilman pommittamista. Koneita oli kolme kappaletta ja ne olivat kaksimoottorisia.

Klo 14.06 ilmoitti Kilpelän iv-asema kahden kaksimoottorisen koneen lentävän länteen. Lento kohdistui Kajaanin pommittamiseen. Koneet lensivät 3500 – 4000 metrin korkeudella. Koneet saapuivat kaupunkiin pohjoispuolelta ja kiersivät sen eteläpuolen kautta ympäri. Pommitus osui KP Oy:n tehdasalueelle tuhoten höyryvoima-aseman huoltorakennuksen, jonka sortuessa Artturi Karppinen menetti henkensä ja yksi mies haavoittui. Lisäksi tuhoutui rehu-, ja heinävaraston nurkkaus, sekä selluloosatehtaan tikkuvintti, joka syttyi palamaan, mutta se saatiin sammumaan. Koneet pudottivat 12 pommia. Ilmoitettiin Vss:lle. Ilmahälytys oli Kajaanissa klo 14.13 -14.30.

5.2.1940 22.00

Yöllä klo 00.50 - 01.00 ja klo 03.36 - 04.00 tapahtui lennot Sotkamossa, jossa toisen lennon aikana pommitettiin Sotkamon kirkonkylää. Onneksi tuloksetta. Ilmahälytys Kajaanissa klo 00.55 - 01.18.

Aamulla klo 07.50 - 07.53 oli vielä kolmas lento Sotkamossa. Koneita oli yksi, joka kierteli jonkin aikaa ja poistui.

Klo 08.50 lensi kaksi kaksimoottorista konetta Hyrynsalmella kaakon suuntaan. Eivät pommittaneet.
Ilmoitus Vss:lle ja Sotkamoon.

klo 09.02 oli toinen lento Sotkamossa kahdella koneella, jotka pommittivat kirkonkylää saamatta kuitenkaan aikaiseksi vaurioita.

Klo 09.30 saapui Suomussalmen suunnasta yksi kaksimoottorinen kone Kajaaniin. Kone lensi korkealla eikä pommittanut.

Ilmoitus Vss:lle. Ilmahälytys Kajaanissa klo 09.50 -10.10.

Klo 09.54 ja 10.17 Hyrynsalmelle kohdistui kaksi lentoa. Ensiksi saapui yksi kaksimoottorinen kone, joka pommitti ja sitten saapui kolme kaksimoottorista konetta, jotka myös pommittivat. Vaurioita ei tullut.

Klo 10.18 -11.06 saapui Iisalmen ja Nurmeksen suunnasta 15 kpl kaksimoottorisia koneita, jotka kiertelivät Kajaanin eteläpuolella, sekä Sotkamon seuduilla. Pilvisen sään ja paikallisen lumipyryn vuoksi pommikoneet eivät löytäneet pommituskohdetta, joten niiden nähtiin poistuvan Kilpelänvaaran kautta koilliseen.

Ilmoitus Vss:lle, Sotkamoon ja Kiehimään. Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.15 - 11.10.

Klo 11.25 ilmoitti Sotkamon iv-asema kuulevansa surinaa luoteesta, jonka johdosta Kajaanissa annettiin ilmahälytys klo 11.27. Klo 11.30 ilmestyikin Kajaanin päälle kahdeksan kaksimoottorista konetta. Koneet saapuivat idästä ja pommittivat kaupunkia. Pommituksessa sortui ratatyöläisten asuinkasarmi, joka paloi kokonaan. Kymiyhtiön rakennus sortui, samoin Puhelin Oy:n rakennus ja eräs pienehkö rakennus. Tavaratoimiston edustalla tuhoutui neljä kuorma-autoa. Useista taloista särkyivät ikkunat sekä puhelinyhteyksiä rikkoontui. Kolme henkilöä menetti henkensä ja viisi henkilöä haavoittui.

Ilmoitus Vss:lle ja Kiehimään. Ilmahälytys Kajaanissa klo 11.27 - 11.50.

Hyrynsalmen suuntaan tehtiin vielä kolme lentoa, joidenka suorittamat pommitukset kohdistuivat Hyrynsalmen kirkonkylään ja Moisiovaaraan. Vaurioita ei tullut.

6.2.1940 20.00

Klo 08.55 - 09.18 Hyrynsalmen seuduilla kierteli yksi kaksimoottorinen kone, joka poistui Moisiovaaran kautta, pommitti sitä, ei vaurioita.
Ilmoitus Vss:lle, Kontiomäkeen, Sotkamoon, Nurmekseen ja Iisalmeen.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 09.12 - 10.01.

Klo 09.13 Sotkamon suunnalla kuului surinaa, ääni vaimeni itään klo 09.27.

Klo 09.28 Sakara ilmoitti yhden kaksimoottorisen koneen lentävän suuntaa 6. Kone kävi Kajaanin päällä, lensi hyvin korkealla, eikä pommittanut. Kone poistui Nurmeksen suuntaan.

Klo 11.20 saapui Kilpelänvaaran suunnasta yksi kone, joka kierteli Sotkamon seuduilla ja poistui etelään.

7.2.1940 22.00

Sotkamon iv-asema ilmoitti klo 10.31 yhden kaksimoottorisen koneen lentävän luoteeseen. Kone kävi Vuokatissa ja pudotti sinne metsään useita pommeja. Ei vaurioita.

Klo 14.05 Moisiovaara ilmoitti ensi 18 kappaletta kaksimoottorisia koneita lentävän Kajaanin suuntaan. Samaan aikaan Saviaho ilmoitti yhdeksän kaksimoottorisen koneen lentävän Kajaanin suuntaan. Kaikki koneen lähestyivät kaupunkia eri suunnilta ja lensivät suoraan Kajaanin kaupungin päälle. Koneet pommittivat Kajaania pudottamalla satoja palo-, ja räjähdyspommeja. Pommituksessa tuhoutui noin 40 taloa joista suurin osa paloi. Muutamia taloja sortui. Yksittäisistä rakennuksista paloi eräs sairaalarakennus, kaupungin virastotalo ja vankilarakennukset. Toinen sairaalarakennus vaurioi-

tui. Kauppakadun varrelta paloi useita liiketaloja. Muun muassa Ipatin liiketalo, jonka sortuessa kaksi henkilöä menetti henkensä, nimittäin lääkintäkapteeni Lille ja luutnantti Lehto. Eräs rouva ja lapsi menettivät myös henkensä pommin pudotessa väistösuojaan. Sähkö ja puhelinyhteydet vaurioituivat.

Ilmoitus Vss:lle. Kajaanissa ilmahälytys klo 10.55 -11.42.

	20.30	Suomussalmen Viitala ilmoitti toimintavalmiutensa. Aseman päällikkönä toimii Vilho Juntunen.
8.2.1940	20.00	Sotkamon suunnalla kierteli yksi kaksimoottorinen kone, joka ei pommittanut. Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.35 -13.00.
9.2.1940	21.00	Klo 13.44 tapahtui yksi kaksimoottorisen koneen lento Moisiovaaran suuntaan. Ei pommittanut.
		Samaan aikaan oli yksi kaksimoottorisen koneen lento Sukevalla, joka ulottui Kajaanin eteläpuolelle. Pommitti Sukevaa, jonka yhteydessä yksi henkilö menetti henkensä. Kone poistui Sotkamon suunnasta koilliseen. Ilmoitus Vss:lle. Ilmahälytys Kajaanissa klo 13.45 -14.15.
		Klo 14.51 saapui seitsemän yksimoottorista omaa konetta R 253b.
10.2.1940	21.00	7500 ilmoitti klo 11.55, että kolme kaksimoottorista konetta lentää länteen. Koneet kiersivät Sotkamon kautta suunnaten itään mistä poistuivat Nurmeksen suuntaan. Koneet eivät pommittaneet. Ilmoitukset Vss:lle, Sotkamoon ja Nurmekseen.
		Klo 12.03 -12.14 kierteli Hyrynsalmen suunnalla kolme kaksimoottorista konetta. Eivät pommittaneet.
		klo 12.15 Hyrynsalmi ilmoitti kolmen kaksimoottorisen koneen lentävän Kajaanin suuntaan. Kontiomäeltä koneet suuntasivat Sotkamon kautta itään. Koneet pommittivat Hyrynsalmea pudottaen sinne kolme pommia. Ei vaurioita. Kontiomäelle ne pudottivat neljä pommia ja Sotkamoon 20 pommia. Pommituksen eivät aiheuttaneet vaurioita. Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.10 -13.05.
		Klo 12.53 -12.12 yksi kaksimoottorinen kone kierteli Luvan ja Mustavaaran seuduilla. Ei pommittanut.
		Puolangan iv-asema ilmoitti klo 14.25. Ensin kolme ja sitten kaksi kaksimoottorista pommikonetta lentää Kontiomäen suuntaan. Koneet kääntyivät kuitenkin Hyrynsalmelle kierrellen Luvan ja Hyrynsalmen kirkonkylän välillä. Pommittivat Hyrynsalmen kirkonkylää, pudottamalla noin 35 pommia. Pommit putosivat hautausmaalle, mistä rikkoivat hautapatsaita. Muita vaurioita ei tullut. Ilmoitus Vss:lle, Hyrynsalmelle ja Sotkamoon. Ilmahälytys Kajaanissa klo 14.26 -14.55.
11.2.1940	21.00	Päivä oli rauhallinen. Vihollislentoja ei ollut alueellamme. 7/Kev.Ptri siirtyi pois alueelta.
12.2.1940	20.30	Päivä oli rauhallinen vihollislennoilta. It.Kk joukkue siirtyi II TP/P-SR:n käyttöön. Törmänmäen iv-aseman miehistö siirtyi Sakaralle. Törmänmäelle

asetti Puolangan Suojeluskunta uuden miehistön, päällikkönä Kalle Hyttinen.

- 13.2.1940 18.00 Kuhmon suunnasta tapahtui päivän kuluessa kaksi lentoa. Klo 10.12 saapui kaksi kaksimoottorista konetta, jotka Sotkamossa muuttivat suuntaa itään, palasivat takaisin Sotkamoon, josta taas poistuivat itään. Koneet eivät pommittaneet.
- Klo 12.50 saapui kolme kaksimoottorista konetta jälleen Kuhmon suunnasta, jotka kiertelivät Sotkamossa Riihikylää pommittaen. Saivat aikaan pari tulipaloa.
Ilmoitus Vss:lle, Sotkamoon ja Nurmekseen.
Ilmahälytys Kajaanissa 10.15 -10.30 ja 12.48 -13.15.
- 14.2.1940 22.00 Kuhmo ilmoitti klo 14.17 yhden kaksimoottorisen koneen lentävän länteen. Kone kävi Vuokatissa ja pudotti noin 20 pommia rautatiesillan luokse saamatta aikaan vaurioita. Pommitti myös Maaselkää, mutta vaurioitta.
Ilmoitus Vss:lle, Hyrynsalmelle, Kiehimään ja Nurmekseen.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 14.30 -14.55.
- 15.2.1940 20.00 Päivä rauhallinen. Torjuntapäällikkö vänrikki E Räsänen sai siirron IPAK:sta.
- 16.2.1940 21.00 Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Lennot alkoivat alkuyöstä klo 01.20. Päivän valkenemiseen mennessä Kuhmon suunnasta tapahtui viisi lentoa, jotka ulottuivat Sotkamoon ja Kontiomäkeen saakka.
Ilmoitus Vss:lle, Kontiomäkeen ja Nurmekseen.
- Klo 01.20 - 01.34 kaksi kaksimoottorista lentokonetta kierteli Sotkamossa.
- Klo 03.25 - 03.45 kaksi kaksimoottorista konetta pommitti Vuokatissa.
- Klo 05.22 - 05.48 kierteli yksi kaksimoottorinen kone Sotkamon ja Kontiomäen seuduilla. Ei pommittanut.
- Klo 06.05 - 06.24 kolme kaksimoottorista konetta kävi Sotkamon itäpuolella ja pommittivat Kiimasjärven itäpuolella kolmen kilometrin päässä Sotkamon kirkolta itään. Vaurioita ei tullut.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 06.05 - 06.40.
- Klo 08.53 ilmoitettiin Suomussalmen suunnasta saapuvan yksi kaksimoottorinen kone, joka ulotti lentonsa Kiehimään. Ei pommittanut.
Ilmoitus Vss:lle, Kontiomäkeen ja Kiehimään.
- Klo 10.07 saapui Rasinmäen suunnasta yksi kaksimoottorinen kone, joka Sotkamon kautta lensi koilliseen.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 10.35 -10.40.
- Klo 12.48 Suomussalmen suunnasta saapui kolme kaksimoottorista konetta, jotka pudottivat Hyrynsalmen rautatieaseman seuduille kymmenen pommia maalina sorajuna. Vaurioita ei tullut. Koneet poistuivat klo 13.03 Suomussalmen suuntaan.
- Klo 13.42 -14.15 kierteli kaksi kaksimoottorista konetta Hyrynsalmella. Eivät pommittaneet.
- Klo 14.00 Puolangan suunnasta saapui kaksi kaksimoottorista konetta, jotka

kävivät pommittamassa Kiehimää. Pudottivat viisi pommia. Ei vaurioita.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 14.07.

Klo 14.15 Kilpelänvaaran kautta saapui yhdeksän kaksimoottorista konetta, jotka pommittivat Kontiomäkeä. Pudottivat noin 45 pommia. Rautatie meni poikki neljästä kohdasta.

Samoihin aikoihin kierteli Kontiomäen ja Hyrynsalmen suunnassa yksi kaksimoottorinen lentokone.

Klo 15.27 -15.30 kävi yhdeksän kaksimoottorista lentokonetta pommittamassa Sotkamo ja Vuokattia. Eivät saaneet aikaan vaurioita.
Lentoja oli päivän aikana 17 kappaletta.

17.2.1940 24.00

Päivän lennot tapahtuivat iltasella pimeään tultua. Klo 19.40 Kuhmo ilmoitti Kajaanin suuntaan saapuvasta yhdestä lentokoneesta, joka Sotkamon kohdalla kääntyi takaisin.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 20.03 -20.20.

Myöhemmin klo 20.43 Kuhmo ilmoitti yhdeksän lentokoneen lentävän länttä kohti. Koneet pommittivat Sotkamo. Ei vaurioita.

Klo 21.30 Suomussalmella kierteli yksi kone.

Klo 22.15 saapui jälleen Kuhmon suunnalta yhdeksän kaksimoottorista lentokonetta. Pommittivat Sotkamo. Vaurioita ei tullut.

18.2.1940 24.00

Päivän lennot alkoivat heti puolenyön jälkeen. Klo 00.13 -04.10 välisenä aikana tapahtui kaksi yhden kaksimoottorisen lentokoneen lentoa Hyrynsalmella. Pommitti Hyrynsalmea klo 04.55.

Klo 09.05 Moisiovaaran iv-asema ilmoitti, että yhdeksän kaksimoottorista konetta lentää länteen. Koneet lensivät Vaalaan jota pommittivat.

Jatkuvasti oli lentoja eri puolilla aluetta. Klo 10.45 Leinosenvaaran länteen oli klo 09.14 - 09.20 kahdeksan kaksimoottorisen koneen lento ja klo 10.40 -10.45 kolmen kaksimoottorisen koneen lento.

Hyrynsalmen suunnassa oli neljä lentoa. Klo 09.22 - 09.37, 1/2, klo 10.03 - 10.20 2/1, klo 10.15 -10.45, klo 10.25 -10, 1/2. Koneet eivät pommittaneet.

Kuhmon, Sotkamon ja Kontiomäen suunnalla oli viisi lentoa. Klo 09.30 -10.08, 5/2, klo 09.37 -1945, 1/2, klo 09.42 -10.02, 9/2, klo 09.44 -10.14, 8/2 ja klo 09.44 -10.02, 9/2. Koneet pommittivat Kontiomäkeä, Vuokattia ja Sotkamo saaden aikaan useita tulipaloja sekä pienempiä vaurioita.

Noin puolentoista tunnin taon jälkeen, alkoi uusi lentojen sarja, joka alkoi klo 12.36 ja jatkui klo 14.33 saakka. Tänä aikana tapahtui seitsemän lentoa jotka kohdistuivat samoihin paikkoihin kuin aamupäivälläkin. Pommitusten kohteena oli rautatielinja Sotkamo – Kontiomäki – Kiehimä ja Kontiomäki – Hyrynsalmi. Lentomuodostelmia oli kaksi 8/2, yksi 9/2, yksi 3/2 ja kolme 2/2.

Kolmas lentosarja tapahtui iltayöstä, alkaen klo 21.45 jatkuen klo 22.35 saakka. Lennoista yksi oli kolmen koneen, yksi kahden koneen ja yksi epämää-

räisen koneen suorittama. Pommitukset kohdistuivat Vuokatin aseman seutuun.

19.2.1940 24.00

Vihollisen lentotoiminta oli edelleen vilkasta. Klo 09.21 – 09.57 tapahtui yhdeksän kaksimoottorisen koneen lento Puolangalle jossa pommittivat. Apteekki ja kaksi muuta taloa tuhoutui.

Klo 09.33 – 10.20 kohdistui kahdeksan koneen lento Vaalaan jota pommitettiin, mutta vaurioita ei tullut.

Klo 10.23 – 11.54 välillä oli Suomussalmi - Hyrynsalmi suunnalla neljä yhden koneen lentoa, joista yksi ulottui Puolangalle jota kone pommitti. Pudotti kuusi pommia, vaurioita ei tullut.

Klo 11.25 Suomussalmen suunnasta saapui kaksi kaksimoottorista konetta, jotka lensivät ratalinjan suunnassa Hyrynsalmi – Kontiomäki – Sotkamo. Koneet poistuivat Kuhmon suuntaan. Eivät pommittaneet.

Klo 20.30 -20.37 kävi Sotkamossa yksi kaksimoottorinen kone pommittamassa. Yksi navetta vaurioitui ja yksi lehmä kuoli.

Klo 21.30 Suomussalmen suunnasta saapui kolme kaksimoottorista konetta, jotka kiersivät Kontiomäen ja Kiehimän kautta Vaalaan, mistä palasivat samaa reittiä Kajaaniin eteläpuolelta. Pommittivat Kajaania minne pudottivat viisi palopommia, jotka eivät tehneet vaurioita. Kone suuntasi etelään käyden lisalmessa, josta palasi uudelleen Kajaaniin, jonne pudottivat pommeja kaupungin eteläpuolelle metsään. Ampuivat konekivääreillä kaupunkiin ja poistuivat Kilpelänvaaran suuntaan. (Itään).

Yöllä klo 23.30 - 01.20 oli kaksi lentoa, jotka kohdistuivat Sotkamon ja vuokatin pommittamiseen. Vaurioita ei tullut.

20.2.1940 23.00

Päivä oli jälleen vilkas vihollisen lentotoimintapäivä. Klo 06.58 - 07.27 Kiersi yksi kone Kuhmon ja Sotkamon suunnalla.

Klo 08.15 - 09.30 Suomussalmen suunnasta saapui yhdeksän kaksimoottorista konetta, jotka Kiehimän kautta lensivät Vaalaan sitä pommittamaan. Palasivat Suomussalmen kautta.

Klo 09.03-10.26 eri puolilla Kajaania lenteli viisi 3/2 koneen laivuetta, joista yksi laivue pommitti Kiehimää. Vaurioita ei tullut.

Klo 09.36 -11.59 lensi viisi 2/2 laivuetta koneita linjalla Hyrynsalmi – Kontiomäki – Sotkamo.

Samalla ajalla oli kaksi yhden koneen lentoa samalla reitillä. Yksi kahden koneen lento ulottui Puolangalle, jota pommittivat. Vaurioita ei tullut. Myös Hyrynsalmea pommitettiin. Yksi rautatievaunu paloi.

Klo 12.06 saapui kuusi kaksimoottorista konetta, jotka kiersivät Kontiomäessä sitä pommittaen. Rautatie katkesi yhdestä kohti ja yksi vaja sortui.

Samoihin aikoihin lensi Kuhmon suunnasta Sotkamoon kolme kaksimoottorista konetta, jotka eivät pommittaneet.

Klo 13.42-1.18 saapui jälleen Suomussalmen suuntaan yhdeksän kaksimoottorista konetta, jotka kävivät Puolangalla ja kiersivät Kontiomäen kautta Suomussalmelle mistä poistuivat. Eivät pommittaneet.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 13.42 - 15.13.

Samaan aikaan tapahtui neljä kolmen koneen lentoa Kuhmon – Sotkamon suunnalla ja Suomussalmi – Puolanka – Kontiomäki – Suomussalmi suunnalla.

Sotkamo pommitettiin klo 13.58. Yksi aitta ja kaksi taloa sortui, minkä lisäksi viisi sotilasta haavoittui.

Samaan aikaan oli yhden koneen lento Kuhmon ja Sotkamon suunnalla.

Klo 15.28 -16.21 välisenä aikana oli yksi yhden kaksimoottorisen koneen lento Suomussalmi – Puolanka – Kontiomäki – Suomussalmi suunnassa. Puolankaa ja Kontiomäkeä pommitettiin. Vaurioita ei tullut.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 15.55 -16.20.

21.2.1940 24.00

Päivän lentotoiminta oli vilkasta ja ulottui koko alueelle. Pommitus oli laajemmalle ulottuvaa kuin aikaisemmin. Lentotoiminta alkoi aamulla varhain ja jatkui iltamyöhään.

Klo 05.17 - 05.25 kolmen kaksimoottorisen lento kohdistui Hyrynsalmen suunnalle ja kohdistui Hyrynsalmen pommittamiseen, jonka seurauksena paloi sauna.

Klo 08.22 - 08.50 yksi yhden ja yksi kahden koneen lento tapahtui Suomussalmi - Hyrynsalmi – Puolanka suunnassa. Puolankaa pommitettiin. Ei vaurioita.

Klo 09.01-09.56 oli kaksi lentoa Kuhmo – Sotkamo – Kontiomäki – Suomussalmi suunnalla. Ensin yksi kone, jota seurasi kahdeksan kaksimoottorista. Yksi kone pommitti Sotkamo. Vaurioita ei tullut. Kahdeksan konetta pommitti Kontiomäkeä. Osa veturitalista ja yksi pieni rakennus sortui.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 09.08 - 09.25 ja 09.32 - 09.53.

Klo 11.15 -12.15 kierteli yksi kaksimoottorinen kone reitin Suomussalmi – Puolanka – Kiehimä – Kontiomäki – Hyrynsalmi – Suomussalmi. Pommitti Hyrynsalmea. Vaurioita ei tullut.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 11.47 - 12.02.

Klo 13.35 - 14.25 oli yhdeksän kaksimoottorista koneen lento suunnassa Kuhmo – Sotkamo – Sukeva. Kävi Iisalmessa pommittamassa. Paluu Sukeva – Sotkamo – Suomussalmi.

Välittömästi edellistä lentoa seurasi kaksi kahdeksan koneen lentoa, joista toinen kohdistui Kajaanin pommittamiseen. Lentojen tulosuuntana oli Kuhmo, paluu suuntana Suomussalmi. Kajaanissa sortui tai vaurioitui viis rakennusta.

Näitä lentoja seurasi kolme yhden koneen lentoa. Tulosuuntana oli Suomussalmi ja poistumissuuntana Kuhmo ja päinvastoin.

Kolmas lentosarja tapahtui iltayöstä. Lentoreittinä olivat suunnat Suomussalmi – Puolanka – Kiehimä – Hyrynsalmi – Suomussalmi sekä Kuhmo – Sotkamo –

Kontiomäki – Sotkamo – Kuhmo. Lentomuotoina 2-3 konetta. Pommitukset kohdistuivat Puolankaan, Vuokattiin, Kontiomäkeen ja Paakkiin sekä öiseen aikaan kulkeviin autokolonniin. Muutamia taloja sortui tai vaurioitui, joissa kolme henkilöä menetti henkensä, äiti ja kaksi lasta, sekä autokolonnassa luultavasti menetettiin yksi sotilas.
Ilmahälytys Kajaanissa klo 21.55 -22.20.

- 22.2.1940 20.00 Eilinen lentosarja jatkui yölentoon. Klo 01.40 - 02.07 reitillä Suomussalmi – Kiehimä – Kontiomäki – Suomussalmi. Koneita nähtiin kolme kappaletta.
- Aamulla klo 08.43 alkoivat lennot joita jatkui päivään klo 13.16. Tänä aikana lensi kolmesti yksi kaksimoottorinen, neljästi viisi kaksimoottorista, yksi neljän kaksimoottorisen ja kolme kaksimoottorisen koneen lentoa. Pommituskoh-teina olivat Kajaani, Kiehimä, Hyrynsalmi, Puolanka, Ristijärvi ja Kontiomäki. Vaikutus oli vähäinen.
- 23.2.1940 22.00 Päivän lennot supistuivat kahteen aamupäivän lentoon. Klo 09.55 -11.13 vä-lisenä aikana oli kaksi kolmen koneen lentoa. Pommitusten kohteina olivat Sotkamo ja Vuokatti Vauriot olivat tälläkin kertaa vähäiset.
- 24.2.1940 24.00 Lennot alkoivat klo 08.36 ja jatkuivat iltapäivälle klo 15.53. Tänä aikana oli 14 eri lentoa. Koneiden määrä oli 55 kappaletta. Lentomuodostelmia oli kolme yhdeksän koneen, kaksi kahdeksan koneen, neljä kolmen, kaksi kahden ja viisi yhden koneen lentoa. Pommitukset kohdistuivat Kajaaniin, Sotkamoon, Vuokattiin, Kontiomäkeen ja kolme kertaa Puolangalle. Vauriot olivat tuhoisia Sotkamossa ja Kajaanissa. Kaksi taloa ja yksi veturi vaurioitui. Kajaanin pommitus tapahtui yllättäen sen takia, että savihahon iv-asema ei saanut yhteyttä Kajaaniin ja Vuokatin iv-aseman viesti myöhästyi 7 minuuttia. Asiasta suoritettiin tutkimus, että asia saatiin korjatuksi vastaisen varalle.
Ilmahälytys Kajaanissa jatkui pienin väliajoin koko päivän ajan.
- Loppuilta oli rauhallista siihen saakka, kunnes lennot alkoivat yölentoina klo 20.05 ja jatkuivat klo 23.06:een saakka. Pommitukset kohdistuivat Hyrynsalmeen ja Puolankaan. Lisäksi koneet ahdistelivat maantiellä kulkevia kolonnia joita ampuivat konekivääreillä.
- 25.2.1940 Päivän lennot alkoivat heti puolenyön jälkeen, ensimmäinen klo 01.45. Yölen-not kohdistuivat autokolonnien ahdisteluun. Hyrynsalmea pommitettiin, vaurioita ei tullut.
Ilmahälytys yöllä klo 01.46 - 02.19 ja klo 02.35 - 03.01.
- Yölennot päättyivät klo 02.49. Alkoivat jälleen uudelleen aamulla klo 05.05 ja jatkuivat koko päivän klo 17.09 saakka. Lentomuodostelmat olivat pieniä, useimmiten niissä oli kolme konetta. Pommituskohteina oli Hyrynsalmi ja Ristijärven Jokikylä. Jokikylään tehtiin kolme hyökkäystä. Kolmannella kerralla yksi koneista syttyi palamaan ja syöksyi maahan.
Kajaanissa oli neljä ilmahälytystä.
- Klo 19.09 lennot alkoivat uudestaan jatkuen klo 00.15 saakka. Pommitus kohdistui Puolankaan, mutta nytkin lennot oli kohdistettu myös maantiellä kulkeviin autoihin. Koko päivän aikana oli yhteensä 24 lentoa. Koneiden lukumäärä oli 50 - 60 konetta.
Kajaanissa oli kaksi ilmahälytystä.
- 26.2.1940 20.00 Päivä oli rauhallinen tuiskuisen sään takia.

27.2.1940	21.00	Ei erikoista. Tuisku jatkui.
28.2.1940	20.00	Sää oli vielä osittain tuiskuinen. Uusi iv-asema on perustettu Lahnajärvelle. Ruutu 253d 6. Oma kone 2/1, lähtö klo 11.00 ruutuun 187.
29.2.1940	23.00	Päivän lentotoiminta oli vilkasta aamusta alkaen. Klo 08.15 kolme kaksimoottorista Kuhmon suunnasta, kävi Sotkamossa. Klo 07.45 - 09.05 teki yksi kaksimoottorinen kone pitkän lennon Leinosen vaaralta, Hyrynsalmen kautta Puolangalle. Pommitti Hyrynsalmea ja Puolankaa. Mainittavia vaurioita ei tullut. Klo 10.21 - 12.20 saapui jälleen Suomussalmen suunnasta yksi kaksimoottorinen kone, joka lensi Hyrynsalmen, Kontiomäen ja Sotkamon kautta etelään. Pommitti Kontiomäkeä. Klo 13.00 -13.39 kierteli kaksi yksimoottorista konetta Hyrynsalmella. Ei pommittanut. Klo 15.34 -16.06 kierteli Hyrynsalmen suunnalla viisi kaksimoottorista ja kolme yksimoottorista konetta. Eivät pommittaneet. Yöllä klo 21.43 - 22.18 välisenä aikana oli neljä lentoa Suomussalmen suunnassa. Lennot ulottuivat Kiehimän ja Kontiomäkeen saakka. Yksi lento tapahtui Kuhmon suunnasta Sotkamoon. Koneiden lukumäärää ei pimeyden vuoksi huomattu. Pommittivat Puolankaa ja Kiehimää sekä ampuivat valoraketteja ja tulittivat konekivääreillä. Hälytys Kajaanissa klo 22.10. Klo 15.50 viis omaa konetta saapui.
1.3.1940	20.00	Edellisenä päivänä alkaneet yölennot jatkuivat heti puolelta öin. Klo 00.10-03.30 välisenä aikana oli kaksi lentoa Suomussalmi – Kontiomäki suunnassa. Koneiden lukumäärää ei voitu todeta. Klo 07.21 - 10.47 välisenä aikana oli neljä lentoa. Lennoista yksi kahden koneen ja kolme yhden koneen lentoa. Koneet olivat hävittäjiä ja pommikoneita. Pommittivat Puolankaa ja Moisiovaaraa. Vaurioita ei tullut. Päivällä sää alkoi tulla pilviseksi ja tuiskutti, josta johtuen ei ollut enää kuin yksi lento. IPAK:n miehistö muutti Sampolasta tänne.
2.3.1940	20.00	Päivä rauhallinen. Ei erikoista.
3.3.1940	20.00	Ei erikoista.
4.3.1940	21.00	1/1 oma kone lähti klo 15.00, ruutu 187. 1/1 oma kone lento ruuduissa 272, 273, 274, 275 ja takaisin.
4.3.1940	21.00	Viholliskoneet aloittivat lennot puolen päivän aikaan. Klo 12.31 saapui 1/2 Nurmeksen suunnasta. Lento ulottui Sotkamoon, jonne pudotti 19 pommia. Vaurioita ei tullut.

Iltasella klo 19.32 lensi Suomussalmen suunnasta epämääräinen lukumäärä koneita, jotka pommittivat Hyrynsalmea. Eräästä torpasta särkyivät ikkunat.

Klo 20.39 samoin saapui epämääräinen lukumäärä koneita, jotka jälleen pommittivat Hyrynsalmea. Vaurioita ei tullut.

Klo 20.43 - 21.04 välisenä aikana tapahtui vielä kaksi lentoa Suomussalmen suunnasta. Pommitus kohdistui Ristijärvelle. Tuloksia ei tullut.

6.3.1940 20.00

Päivän kuluessa kohdistui kaksi yhden koneen lentoa Vuokattiin ja Sotkamoon joita molempia pommitettiin. Vuokatissa vaurioitui puhelinlinjoja.

Klo 12.20 kohdistui yhden koneen lento Hyrynsalmelle, jota pommitti. Yksi vaja sortui.

Klo 14.03 -14.40 välisenä aikana tapahtui lento Kuhmon suunnasta. Koneet poistuivat Suomussalmen suuntaan. Koneita oli kolme ja ne olivat kaksimoottorisia koneita. Reitin varrella pommitettiin Vuokattia ja Hyrynsalmea. Vuokatissa meni viisi ratakiskoa poikki.

7.3.1940 20.00

Vaikka sää oli pilvinen ja lentotoiminnalle epäedullinen, päivän kuluessa oli kaksi viholliskoneen lentoa. Lennot tapahtuivat Puolangan ja Vaalan suuntaan. Eivät pommittaneet. Lento tapahtui klo 13.48 -15.15 välisenä aikana.

8.3.1940 20.00

Päivän kuluessa tapahtui kaksi lentoa Puolangan ja Vaalan suunnalle. Klo 11.45 -13.05 lensi 5/2 ja 13.45 -14.30 3/2. Kolmesta koneesta yksi oma hävittäjämme pudotti kaksi konetta alas ruudussa 192. Ilmahälytys Kajaanissa klo 12.58 -13.08 ja 13.50 -14.13.

9.3.1940 20.00

Päivän aikana ei tapahtunut erikoista.

10.3.1940 20.00

Päivän aikana oli kaksi lentoa. Klo 09.33 -10.05 lensi 2/2 Suomussalmi – Hyrynsalmi – Kontiomäki suunnassa. Hyrynsalmea pommitettiin noin 50:llä räjähdyspommilla. Puhelinlinjoja vioittui.

Toinen lento, 2/2, oli Suomussalmen ja Hyrynsalmen suunnalla. Pommittivat Moisiovaaraa yhdeksällä pommilla. Ei vaurioita.

11.3.1940 20.00

Ei erikoista tapahtunut.

12.3.1940 24.00

Hyrynsalmella kierteli klo 12.08 -12.20 kolme kaksimoottorista konetta. Eivät pommittaneet.

Klo 22.10.23.09 välisenä aikana lensi 3/2 Suomussalmi – Puolanka suunnassa. Pommittivat ja ampuivat konekivääreillä Puolankaa. Vaurioita ei tullut.

13.3.1940 11.02

Molotovin saatanat kävivät viiden kaksimoottorisen koneen voimalla Hyrynsalmen kirkonkylällä klo 10.57. Pudottivat noin kolmekymmentä pommia, joiden joukossa myös 50 kg pommeja. Ei vaurioita.

14.3.1940 20.00

Ei tapahtunut erikoista.

15.3.1940 20.00

Päivä oli rauhallinen.

